

Naturhistorisk Forening for Nordsjælland
Tur til Røsnæs
27. – 28. maj 2021

Torsdag 27. maj

Klokken 9.00 startede 46 deltagere en 2-dages tur til Røsnæs fra Carlsbergvej i Hillerød.

Vores bus var traditionen tro Vipperød Bustrafik med Jan Jensen som chauffør. På grund af den verserende Covid-19 epidemi var der tvungent brug af mundbind under transporten.

Næste stop var **Røsnæs Naturskole & Lejrskole**, hvor vores guide de 2 dage - Morten Lindhard - tog imod os ca. kl. 11.00.

Her indtog vi den medbragte frokost og så os omkring, inden Morten førte an på dagens naturvandring.

Vågehøj

På toppen 55 meter over havet har man et imponerende overblik over området med bl.a. Samsø, Fyn, Mols og pylonerne på Storebæltsbroen.

Samtiden kan man nyde de hegnede områder, hvor forårsblomster i rige mængder er på vej op. På højen er en underjordisk betonbunker, som stammer fra en tidligere radarstation for danske og tyske tropper.

På Vågehøj

Klokkefrøer

Herfra gik turen ned mod kysten ad snoede stier, på sten over kildevæld, gennem troldeskovsprægede tjørneskov med fantastiske stammer og urteagtig vegetation, indtil vi nåede en lille sø, hvor klokkefrøerne holdt koncert.

Klokkefrø

Dansk arum

Nikkende kobjælde

Hundetunge

Kantet konval

Ager-kohvede

Judasøre

Røsnæs Fyr

Langs stranden gik turen videre mod fyret. Undervejs blev der holdt øje med marsvinene i havet udfor kysten. Flere var heldige at få et glimt af dem. Ved fyret holdt vi en længere pause, hvor der var mulighed for at gå op i toppen af fyret eller købe kaffe og kage i den lille kiosk ved foden af fyret.

Efter en kort spadseretur fandt vi tilbage til bussen, som holdt og ventede på en lille p-plads i nærheden.

Alm. Hvidtjørn

Argusblåfugl

Strandkål

Butsnudet frø

Danhostel, Kalundborg Vandrerhjem

Vi indlogerede os på de respektive værelser og fik tid til en hvilepause, inden vi mødtes til aftensmaden – en velsmagende 2-retters middag.

Den lyse aften gik de fleste med Morten Lindhard på en rundvisning i middelalderbyen i tilknytning til Kalundborg Kirke. Det blev en stemningsfuld tur med de mange velbevarede middelalderhuse i solnedgangens skær.

Fredag 28. maj

Geologi på Røsnæs

Efter morgenmad og pakning gik turen igen til Røsnæs Naturskole & Lejrskole – denne gang ad en idyllisk rute langs vandet.

Morten Lindhard ventede på p-pladsen og fortalte, at formiddagens program var en "geologitur til stranden med de polerede sten og bronzealderildsteder i klinten."

Denne gang gik vi ud til nordkysten af Røsnæs-halvøen. Undervejs på turen langs stranden kunne vi søge efter ledeblokke eller andre interessante sten.

Røsnæs nordside, overdrev, kystskrænt og stenet strandvold

Vi samledes efter en halv time ved en skrænt, hvor Morten gennemgik stenedes oprindelse og på en planche illustrerede, hvor de enkelte blokke stammede fra.

Derefter vandrede vi over de blomstrende enge og overdrev tilbage til naturskolen, hvor vi slappede af, inden bussen kom og tog os med videre i dagens program.

Strids Mølle

Frokosten skulle indtages ved det meget idylliske traktørsted, som ligger midt i Naturpark Åmosen. Efter frokosten var der tid til at gå en tur langs åens breder i håb om at spotte en isfugl.

Halleby Å

Kamæleoneddertop

Fugledegård (Naturpark Åmosen)

Her havde vi et længere stop, hvor der var mulighed for at benytte vandrestien til et fugleobservationssted ved bredden af Tissø og udforske resterne af det store anlæg Kongsgården fra vikingetiden.

Herefter gik turen tilbage til Hillerød.

Det blev en tur fuld af gode indtryk af steder, der bestemt fortjener et genbesøg for nærmere udforskning.

Vi takker deltagerne for, at turen blev vellykket.

En særlig tak til bidragsydere af billeder, plante- og fuglelister. 😊

Fugleliste

LAPPEDYKKERE

- Toppet lappedykker – *Podiceps cristatus* -Tissø, 10, fredag
- Gråstrubet lappedykker – *Podiceps grisegena*-Røsnæs, 2, fredag

ÅREFODEDE

- Skarv – *Phalacrocorax carbo* - forskellige steder begge dage

ANDEFUGLE

- Knopsvane – *Cygnus olor* - forskellige steder begge dage
- Grågås – *Anser anser* - forskellige steder begge dage
- Gravand – *Tadorna tadorna* - Røsnæs, 4, torsdag
- Gråand – *Anas platyrhynchos* - forskellige steder begge dage
- Troldand – *Aythya fuligula* - Strids Mølle, 4, fredag
- Toppet skallesluger – Røsnæs, 3, torsdag

ROVFUGLE

- Hvepsevåge – *Pernis apivorus* - en anden deltager observerede hvepsevåge et par steder både torsdag og fredag. Jeg så ikke fuglene godt nok til en sikker bestemmelse.
- Rød glente – *Milvus milvus*-undervejs, 1, torsdag, Røsnæs, 1, fredag
- Havørn – undervejs, 1, torsdag, Tissø, 1, fredag
- Rørhøg – *Circus aeruginosus* -forskellige steder begge dage
- Musvåge – *Buteo buteo* -forskellige steder begge dage
- Tårnfalk- *Falco tinnunculus* -undervejs flere steder

HØNSEFUGLE

- Fasan – *Phasianus colchicus*-undervejs, 2, fredag

VANDHØNS

- Blishøne – *Fulica atra* -forskellige steder begge dage

VADEFUGLE

- Strandskade – *Haematopus ostralegus*- Tissø, 1, fredag
- Vibe – *Vanellus vanellus* -forskellige steder begge dage

MÅGEFUGLE

- Hættemåge – *Larus ridibundus* -forskellige steder begge dage
- Sølvmåge – *Larus argentatus* -forskellige steder begge dage
- Svartbag – *Larus Marinus* -Røsnæs, 2, torsdag
- Fjordterne – *Sterna hirundo*-Tissø, 2, fredag

DUER

- Ringdue – *Columba palumbus* -alle steder begge dage
- Tyrkerdue – *Streptopelia decaocto*-forskellige steder begge dage

GØGE

- Gøg – *Cuculus canorus* -Røsnæs, begge dage

SEJLERE

- Mursejler – *Apus apus*- især Kalundborg torsdag aften

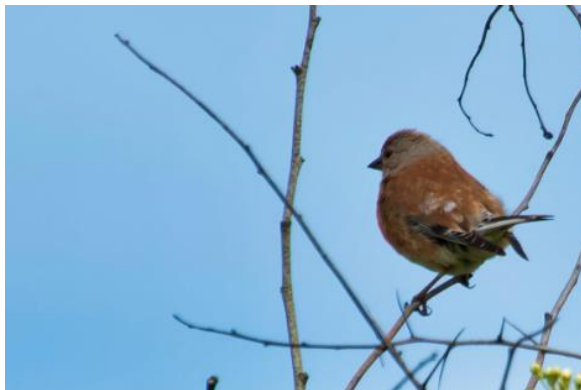
SPÆTTEFUGLE

- Stor flagspætte – *Dendrocopos major* -Strids Mølle, 1, fredag

SPURVEFUGLE

- Sanglærke – *Alauda anensis* -forskellige steder begge dage
- Digesvale – *Riparia riparia* -Røsnæs, begge dage
- Landsvale – *Hirundo rustica* -alle steder begge dage
- Bysvale – *Delichon urbica* -forskellige steder begge dage
- Hvid vipstjert – *Motacilla alba* -forskellige steder begge dage
- Gærdesmutte – *Troglodytes troglodytes*- Røsnæs, fredag
- Nattergal – *Luscinia luscinia* -Røsnæs, 1, torsdag, Tissø, 1, fredag
- Solsort – *Turdus merula* -forskellige steder begge dage
- Gulbug *Hippolais icterina* - Røsnæs, 1, torsdag
- Gærdesanger – *Curruca curruca*- forskellige steder begge dage
- Tornsanger – *Curruca communis* -forskellige steder begge dage

Havesanger – *Sylvia borin* -forskellige steder begge dage
 Munk – *Sylvia atricapilla*- forskellige steder begge dage
 Gransanger – *Phylloscopus collybita* -forskellige steder begge dage
 Løvsanger – *Phylloscopus trochilus* -forskellige steder begge dage
 Musvit – *Parus majus* -forskellige steder begge dage
 Husskade – *Pica pica* -forskellige steder begge dage
 Allike – *Carvus monedula* -forskellige steder begge dage
 Råge – *Corvus frugilegus* -forskellige steder begge dage, især ved kolonier i Kalundborg
 Gråkrage – *Corvus cornix* -alle steder begge dage
 Ravn- *Corvus corax* -set fra bussen Røsnæs torsdag
 Stær – *Sturnus vulgaris* -forskellige steder begge dage
 Gråspurv – *Passer domesticus* -forskellige steder begge dage
 Skovspurv – *Passer montanus* -forskellige steder begge dage
 Bogfinke – *Fringilla coelebs* -forskellige steder begge dage
 Spættemejse- *Sitta europaea* -Skoven ved Røsnæs Fyr torsdag
 Rødhals- *Erithacus rubecula* -hørt ved Røsnæs Naturskole fredag
 Rødstjert- *Phoenicurus phoenicurus* -hørt ved Røsnæs Naturskole fredag
 Grønirisk – *Chloris chloris* -hørt enkelte steder
 Stillids – *Carduelis carduelis* -Røsnæs, 1, fredag, Tissø, 2, fredag
 Tornirisk – *Carduelis cannabina*- Røsnæs, torsdag
 Gulspurv – *Emberiza citrinella* - forskellige steder begge dage
 Rørspurv – *Emberiza schoeniclus* - Strids Mølle, 2, fredag

Tornirisk, Røsnæs

Knopsvane, Røsnæs

Pattedyr

Rå- *Capreolus capreolus*-Røsnæs, torsdag
 Marsvin- *Phocaena phocaena*-set fra Fyret, Røsnæs, torsdag

Marsvin, Røsnæs

Kommenteret floraliste

Udarbejdet af Susanne Persson i samarbejde med Mikael Landt med bidrag fra Birte Uhre Pedersen, Kurt Borella, Henrik Bjørn Holck og måske flere.

Det absolut mest spændende botanisk var de tørre eller halvtørre græssede arealer syd for vejen til fyret fra syd for naturcentret og vestpå. Hvis intet andet fremgår, er fundene herfra. Overdrevsbakkerne rummer ganske fin flora med sværvægttere som Ager-Kohvede, Liden Sneglebælg og Nikkende Kobjælde. De overordentligt sjældne arter Kegle-Limurt og Småskulpet Dodder sås enkelte steder. Fra kratkanter skal fremhæves den sjældne Kantet Konval, Blå Anemone og den ret oversete Skov-Fuglegræs.

Det spændende vældkær Vindekilde blev ikke nøjere undersøgt, da besøget var vel tidligt til arter knyttet hertil herunder en del arter af Star og Vibefedt. Brøndkarse og Vand-Mynte blev noteret.

Ved fyret sås store forekomster af Gærde-Kørvel sammen med Vinterportulak. I skoven mellem fyret og p-pladsen øst herfor noteredes Småbladet Elm.

Fredagens tur til nordkysten (med geologi som hovedmål) bød på mere ordinær botanik.

Ved Strids Mølle sås Hestehale og Kalmus i søen.

Sidste stop ved Fugledegård bød ikke på de store botaniske seværdigheder. Gul Frøstjerne som det mest interessante. Desuden Toradet Star og Eng-Kabbeleje i fuldt smukt flor.

Listerne indeholder biotopstypiske og dominerende arter, hertil arter som blev diskuteret omkring skillekarakterer. Trivielle arter er udeladt, hvis de ikke er biotopstypiske.

Røsnæs: overdrev på sydsiden: (! Særligt god art, O god overdrevs- indikator)

Skov-Fyr
Blå Anemone (krat)
Nikkende Kobjælde !O
Bidende Ranunkel
Lav Ranunkel
Knold-Ranunkel O
Tigger-Ranunkel (søbred)
Vorterod (krat)
Alm. Vandranunkel (vandhul med klokkefrøer)
Strand-Vandranunkel (sø)
Skov-Elm
Bøg
Avnbøg
Skov-Fuglegræs (krat)
Bleg Fuglegræs
Stor Fladstjerne
Femhannet Hønsetarm
Opret Hønsetarm
Storblomstret Hønsetarm
Skovarve

Nikkende Limurt O
Kegle-Limurt!
Strand-Bede (strand)
Alm. Syre
Engelskgræs
Marts-Viol
Krat-Viol
Bakke-Soløje O (vært for Fransk Bredpande, sommerfugl som vi ikke så)
Småskulpet Dodder !
Stivhåret Kalkkarse
Dansk Kokleare
Læge-Kokleare (strand)
Tyndskulpet (?) Brøndkarse (Vindekilde)
Hulkravet Kodriver O
Hulkravet x Fladkravet Kodriver
Alm. Sct. Hansurt
Kornet Stenbræk O
Knoldet Mjødurt O
Sølv-Potentil
Brombær
Hasselbrombær
Engriflet Hvidtjørn
Alm. Hvidtjørn

Alm. x Engriflet Hvidtjørn
Skov-Æble og/eller intermediær
Fugle-Kirsebær
Slåen
Rundbælg
Liden Sneglebælg !O
Fin Kløver
Smalbladet Vikke
Vår-Vikke
Alm. Bingelurt
Ahorn
Spids-Løn
Benved
Havtorn
Blød Storkenæb
Pyrenæisk Storkenæb
Alm. Mælkeurt O
Alm. Vedbend (store eksemplarer)
Sanikel (krat)
Seglblad !
Læge-Oksetunge
Hundetunge (O)
Ager-Stenfrø
Mark-Forglemmigej
Skov-Forglemmigej
Bakke-Forglemmigej
Alm. Lungeurt
Krybende Læbeløs
Korsknap
Vand-Mynte (Vindekilde)
Dunet Vejbred O
Lancet-Vejbred
Tveskægget Ærenpris
Ager-Kohvede !
Dunet Gedebled (krat)
Gul Evighedsblomst O
Plettet Kongepen !O
Fandens Mælkebøtte
Krogfliget Mælkebøtte
Rødfrugtet Sand-Mælkebøtte O
Vejbred Skeblad (sø)
Dansk/Plettet Arum (krat)
Mark-Frytle
Eng-Havre O
Dunet Havre (p-plads ved fyret) O
Almindelig Sumpstrå (Vindekilde)

Vår-Star O
Alm. Star
Hirse-Star (Vindekilde)
Næb-Star (sump)
Toradet Star
Eng-Havre O
Kantet Konval (krat) !
Skov-Løg

Ved fyret

Vinterportulak
Gærde-Kørvel
Ru Kulsukker

Skov mellem fyr og p-plads

Småbladet Elm
Nyrebladet Ranunkel
Skov-Fuglegræs

Røsnæs nordside, overdrev, kyst-skrænt og stenet strandvold

Bidende Ranunkel
Strand-Bede
Knold Ranunkel
Strandkål
Læge-Kokleare
Almindelig Sct. Hans urt
Kornet Stenbræk
Bakke-Forglemmigej
Fliget Vejbred
Tandfri Vårsalat

Strids Mølle

Hestehale (sø)
Alm. Bingelurt
Hulsvøb
Læge(?) - Baldrian
Kalmus (sø)
Skov-Star

Tissø ved Fugledegård

Kær-Padderok
Eng-Kabbeleje
Gul Frøstjerne
Kær-Star
Toradet Star